

Bestrijding Heermoes

Bestrijding

Er zijn manieren om een lastig wortelonkruid als heermoes of paardenstaart (*Equisetum arvense*) te bestrijden, maar ze vragen een lange adem. Het grootste effect wordt bereikt door de methoden te combineren.

Afdekken/ Worteldoek

Bemesten

Maaien/Schoffelen

Chemische bestrijding

Afdekken/Worteldoek

Door de grond 1 jaar lang af te dekken met landbouwplastic sterven de aanwezige plantendelen af door lichtgebrek. Komen de worteluitlopers vanaf een aangrenzend perceel de tuin in, en kan daar geen bestrijding plaatsvinden, dan helpt het verticaal in de grond aanbrengen van een strook anti-worteldoek of gronddoek om nieuwe indringing tegen te gaan.

Heermoes

Heermoes, ook wel 'paardenstaart' genoemd, is een overblijvend onkruid dat vooral op vochtige en enigszins verdichte plaatsen voorkomt. Met name de wortelstokken en knolletjes die losraken van de planten zijn belangrijk voor de verspreiding en het overblijven van heermoes. In mindere mate vindt de verspreiding plaats met behulp van sporen. De planten kunnen bovengronds een lengte behalen van 0,5 m en ondergronds van 1,5 m. Door de enorme ondergrondse ontwikkeling en de bovengrondse morfologie is de soort moeilijk chemisch te bestrijden. Het bladoppervlak van de 'bladeren' van heermoes is gering en deels rechtopstaand (zie afbeelding 2). Bovendien bevat het veel hydrofobe alkanen, ester, ketonen en alcohol, waardoor met name de opname van wateroplosbare herbiciden erg slecht is. Een groot deel van de biomassa van de plant bevindt zich echter onder de grond. De helft van de wortelstokken zit dieper dan 25 cm en de helft van de knolletjes dieper dan 50 cm. Onder veldsituaties worden dichtheden van 300 tot 1000 knolletjes per m² gevonden.

MAAIEN SCHOFFELEN

Heermoes is goed te bestrijden wanneer er vanaf 1 mei wordt begonnen met het schoffelen van de kattenstaarten. Er vindt geen stekken plaats bij schoffelen, omdat de hoofdwortels en knolletjes op minimaal 10 cm diepte zitten. De streng die afgeschoffeld is kan wel in pruikvorm terug komen maar deze is weer te schoffelen. Een belangrijk punt: je moet vanaf 1 mei beginnen, 1 juni is te laat voor een goed resultaat. Met de riek kan de grond losgemaakt worden, waarna met de hand of door te zeven alle worteldelen verwijderd worden. De wortels moeten afgevoerd worden, en mogen niet op de composthoop gedeponerd worden. Als het om een kleine plek gaat kan overwogen worden alle vervuilde grond af te voeren en te vervangen door nieuwe, schone grond.

De plant kan niet goed tegen maaien. Door consequent de bovengrondse delen te verwijderen raakt hij op den duur uitgeput

KATTENSTAARTEN

Bemesten

Heermoes groeit vooral op gronden met een laag kali- of fosforgehalte. Bemesten met een meststof die kali of fosfor bevat maakt dan ook dat de plant het minder naar zijn zin krijgt. Fosfaat remt de groei van de heermoes, echter alleen in oude varkensboer-doseringen waar alleen mais nog een kans heeft om te groeien. Dus niet echt een oplossing.

Chemische bestrijding

Producten op basis van glyfosaat werken nauwelijks op heermoes. Middelen met dichlobenil als werkzame stof hebben meer effect. Merknamen zijn onder andere Casoron (Bayer) en Onkruidkorrels Extra van Luxan. Waarschijnlijk is 1 behandeling niet genoeg om alles weg te krijgen. Het effect in combinatie met een langdurige afdekking met landbouwplastic zou weer beter zijn.

Percentage effect bestrijding heermoes.

Bespuiting dosering 1 liter per ha

2 x 1,0 MCPA 99%

2 x 1,5 Starane 90%

3 x 0,25 MCPA 84%

2 x 1,5 Starane + 1 Promotor 72%

2 x 3,0 Asulox 56%

1 x 4,0 Roundup 18%

1 x 1,0 Roundup 0%

MCPA

MCPA is verreweg het meest effectief. Van belang is dat het op een dauwnat gewas 's ochtends vroeg wordt gespoten met 10cc per 100m², 1l per ha. Hogere doseringen kunnen wel, alleen het risico op verbranding en dus geen systemische werking wordt vergroot. Er vindt meer transport naar de wortelstokken plaats nadat de spuitgroei volledig is. Bestrijdingen met systemische herbiciden (amitrol, glyfosaat) in de late zomer (augustus/september) zijn meestal effectiever dan vroegere toepassingen die alleen bladafbranding geven. Bij de groeistoffen (fluroxypyr, MCPA) is het optimale spuitmoment echter het moment waarop zo weinig mogelijk reserves in de rhizomen zitten, te weten in juni/juli. Daarbij werken lagere doseringen en herhaalde toepassingen die de plant lang laten kwijnen vaak relatief beter dan eenmalige hoge doseringen

---

MCPA wordt vooral gebruikt onder de vorm van een zout, zoals natriumzout of het dimethylaminezout.
